

مسئولیت اجتماعی، پیوندگاه توسعه اقتصادی و توسعه اجتماعی

در روند توسعه و صنعتی شدن کشور، هیچ جایی ارتباط خوبی بین اقدامات توسعه و اجتماع محلی دیده نمی شود. دلیل آن عدم برقراری توازن بین توسعه اقتصادی و توسعه اجتماعی است.

مطالعات زیادی در مورد ضرورت انجام پیوند بین اقدامات توسعه ای و مردم محلی صورت گرفته که نشان از اثرات توجه به مسائل جامعه محلی است. مسائلی شامل ایجاد اشتغال برای افراد بومی، ایجاد امنیت، افزایش کیفیت زندگی، توجه به شاخص های زیستی، آموزشی، بهداشتی و... است. وقتی صنعتی در جایی مستقر می شود، آن قدر غرق در منافع اقتصادی و افزایش بازدهی اقتصادی می شود که موضوعات مربوط به اجتماع محلی مورد غفلت قرار می گیرند. در حالی که واقعیت این است که اگر اندکی به آن موضوعات پرداخته شود، در هزینه تولید محصول نهایی، اثرگذار بوده و کاهش هزینه ها را در برخواهد داشت. وقتی هزینه ها کاهش پیدا کند، حاشیه سود اقتصادی نیز افزایش خواهد داشت.

به عنوان مثال، یکی از موضوعاتی که در مسئولیت اجتماعی مورد نظر است، توانمندسازی جوامع محلی است تا ساکنین جوامع محلی بتوانند وارد متن فرایندهای توسعه شوند که شامل حوزه های مختلفی مانند آموزشی، مهارتی، اشتغال و... می شود. در رویکرد مسئولیت اجتماعی، آموزش و مهارت آموزی جامعه محلی که می تواند در تأمین نیروی انسانی ماهر برای فعالیت ها مؤثر واقع شود و هزینه های تأمین نیروی انسانی از نقاط دیگر را حذف کند، امر فوق العاده مهمی است. نیروی کار با هزینه های کمتر، می تواند هزینه های نهایی تولید را کاهش دهد؛ بنابراین توجه به مسئولیت اجتماعی، فارغ از این که پیوندی را بین توسعه اقتصادی و اجتماعی برقرار می کند؛ برای اقتصاد پروژه هم مؤثر است.

از طرفی با توجه به دستور کار ملی توسعه سواحل مکران و اهمیت چنین پروژه کلانی در سطح کشور، توجه جدی به توسعه اجتماعی فوق العاده مهم است تا سازمان ها صنعتی و توسعه ای در کنار سود اقتصادی فعالیت های خود، هزینه هایی را که بر اجتماع محلی تحمیل می کنند، بپردازند.

انجام مسئولیت اجتماعی شرکتی در قالب پروژه های پاسخ دهنده به نیازهای جامعه محلی و مردم، باعث ایجاد رضایت و حس تعهد و تعلق نسبت به طرح ها و اقدامات توسعه ای می شود. باید به این نکته نیز توجه داشت که اگر روند توسعه و صنعتی شدن در سواحل مکران و چابهار با این سرعت اتفاق بیافتد، گسست بیشتری بین اجتماع محلی چابهار و طرح های توسعه ایجاد خواهد شد که خود می تواند منجر به مسائل و پیامدهای منفی توسعه اقتصادی شود. در سال های آتی، واحد پتروشیمی و صنایع فولاد به بهره برداری خواهد رسید که خود باعث مهاجرت های جدید به منطقه خواهد شد؛ تأمین زیرساخت های مختلف زیستی، خدمات شهری، امکانات آموزشی، فضاهای بهداشتی و درمانی، فضاهای تفریحی و ورزشی و... از اهمیت بالایی برخوردار است که در حال حاضر، زیرساخت های شهری ما توان ارائه چنین حجمی از امکانات را ندارد که باید اقدامات در این راستا صورت گیرد.

بنابراین منطقه آزاد چابهار، به عنوان اولین سازمان در منطقه، اقدام به فعالیت در حوزه مسئولیت اجتماعی پرداخته است. مسئولیت اجتماعی در دو سطح می تواند صورت گیرد، مسئولیت اجتماعی شرکت ها و بنگاه های اقتصادی که زیر نظر منطقه آزاد فعالیت می کنند و دیگری مسئولیت اجتماعی خود سازمان منطقه آزاد در قبال کارکنان و مشتریان است تا بتواند به مسئولیت اجتماعی خود در حوزه سازمان، مشتریان، محیط زیست و جامعه محلی عمل کند. خود سازمان باید پیش قدم انجام مسئولیت اجتماعی باشد که زیرمجموعه های آن به تبعیت از سازمان، بتوان مسئولیت اجتماعی خود را در حوزه های مربوطه به انجام برسانند.

مطالعه ای را که موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران با تیم حرفه ای برای سازمان منطقه آزاد در حوزه مسئولیت

اجتماعی شرکتی در دست انجام دارد، درنهایت به فهرستی از اقدامات مشخص در همه حوزه‌های موردتوجه مسئولیت اجتماعی اعم از جامعه محلی، ساختار سازمان، مشتریان و محیط‌زیست منجر خواهد شد تا سنجه‌ای برای اندازه‌گیری نیازها وضعیت موجود و اقدامات لازم برای رسیدن به وضعیت مطلوب وجود داشته باشد.

خروجی نهایی سندی مسئولیت اجتماعی منطقه آزاد چابهار است شامل مجموعه از اقدامات و فعالیت‌هایی است که به ارتقاء اهداف مدنظر در جامعه محلی و پیوند توسعه اقتصادی با توسعه اجتماعی منجر خواهد شد. این سند ضمانت اجرایی داشته و گزارش فعالیت‌های آن در پایان هر سال به‌صورت گزارش سالانه مسئولیت اجتماعی منطقه آزاد چابهار در دسترس همگان خواهد بود.

